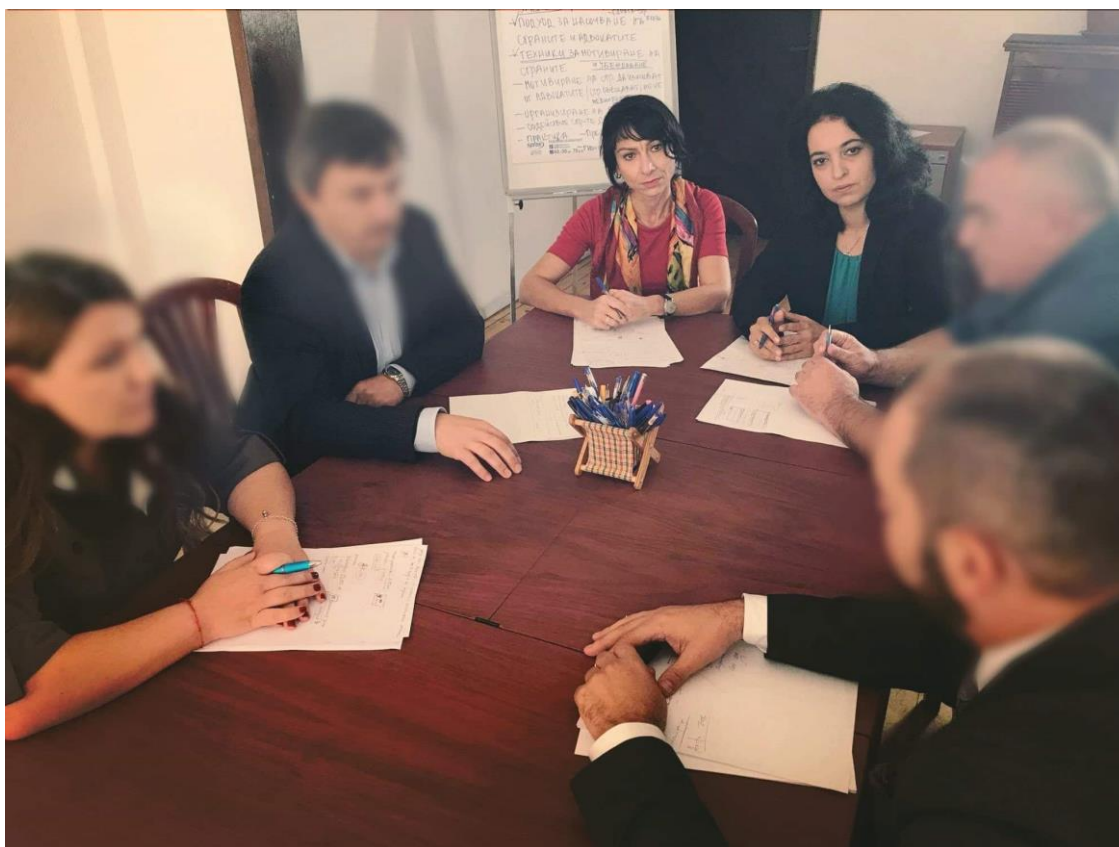

ТРИ В ЕДНО - ДОМАШНО НАСИЛИЕ, РАЗВОД И ИМОТИ

Този казус е част от сборник с медиации, изготвен от **Севдалина Александрова** под редакцията на **Албена Комитова** в рамките на проекта „Медиация в подкрепа на бизнеса: Насърчаване на справедливото и целесъобразно разрешаване на спорове чрез съдебни програми за медиация“, финансиран от фондация [„Америка за България“](https://www.americaforbulgaria.org/), изпълняван от [„Център за разрешаване на спорове“](https://www.centrumformediation.org/), 2016 - 2019 г.

Използването или публикуването на част или цялото му съдържание е позволено само за нетърговски образователни цели при задължително позоваване на авторството, проекта, и <https://www.mediation.bg/>. Ако имате въпроси за Ваш казус, подробни отговори може да намерите на <https://www.mediation.bg/>

ВЪВЕДЕНИЕ

Този казус е част от сборник с 10 реално проведени медиации по различни видове спорове.

Целта на сборника е за пръв път да даде възможност да надникнете „зад кулисите“ на реално провеждащите се медиации. Любопитно е какво се случва и особено как, така че да се постигат споразумения. Използваните подходи са такива, каквито са се оказали подходящи за конкретния спор и в никакъв случай повтарянето им не е гаранция, че ще сработят при други хора и условия. Медиация може да се провежда само от сертифициран медиатор, който има опит в конкретния вид спорове.

Информацията в казусите е променена така, че да се запази същината на спора, а фактите и основните действащи лица са с променени характеристики и имена, за да не бъдат разпознаваеми и да се запази поверителността. Приликите с действителни казуси са случайни, тъй като случаи, подобни на описаните, сме срещали многократно в практиката.

Сборникът е изготвен в рамките на проекта „Медиация в подкрепа на бизнеса: Насърчаване на справедливото и целесъобразно разрешаване на спорове чрез съдебни програми за медиация“, финансиран от фондация [„Америка за България“](#), изпълняван от [„Център за разрешаване на спорове“](#), 2016 - 2019 г. от Севдалина Александрова, под редакцията на Албена Комитова.

Използването или публикуването на част или цялото съдържание е позволено само за нетърговски образователни цели при задължително позоваване на авторството, проекта и <https://www.mediation.bg>.

ТРИ В ЕДНО - ДОМАШНО НАСИЛИЕ, РАЗВОД И ИМОТИ

Описание на спора

Г-н Н. и г-жа Р. са съпрузи, но в момента се в съдебен процес по развод, съпроводен от две дела за домашно насилие. Едното дело за домашно насилие е заведено от съпругата, която претендира уронващи престижа ѝ действия от страна на мъжа ѝ пред познати и колеги, включително физическо посягане. Другото е от мъжа, който претендира, че родителите на съпругата му, заедно с нея, са го принудили с физическа сила да напусне дома си.

Има постановени мерки за защита от съда и мъжът не е допускан в жилището си през последния месец и половина.

Имат едно дете.

И двамата са на медиацията с адвокатите си.

В процедурата по медиация

Г-жа Р. директно заявява, че държи мъжът ѝ да прекрати всякакви злепоставящи действия спрямо нея.

Медиаторът пита, какво по-точно има предвид.

Тя посочва какво точно прави мъжът ѝ, което е прието за домашно насилие от съда и заради което са наложени мерките за защита. Голяма част от нещата включват писането на заплашителни и уронващи престижа писма до близки и познати на жената, както и заплахи и няколко физически нападения.

Мъжът обяснява, че първо, не е искал изобщо да се развежда и след като тя му е натрапила решението си, е започнал да се опитва чрез други хора да ѝ покаже, че не може просто да си тръгне. Тъй като не си говорят, той започва да пише писма до нея и до техни познати, за да стигне до разговор, но срещу него е заведено дело за домашно насилие и са постановени мерките за защита, които му забраняват да доближава жилището си. Той си дава сметка, че нещата са извън контрол и по съвет на адвокатата си, на свой ред завежда дело за домашно насилие, което все още е в ход. Започва да пише e-mail-и на съпругата си, с предложение да седнат да се разберат за развода, за детето и семейното жилище.

В срещата по медиация *жената* го контрира директно с въпроса: „Ще спреш ли да пишеш

тези унизителни писма? Сега, след като не живеем заедно? “

Неговият адвокат я прекъсва с думите „Нека поговорим за имотите. Има 2 апартамента и 2 къщи, купени от неговите родители.“

Жената: „Не е вярно. В закупуването и на двата апартамента съм участвала със свои пари. Къщите са му наследствени, но съм ги ремонтирала и обзавеждала с кредити, взети от мен.“

Кои въпроси всъщност решаваме в тази медиация?

Медиаторът: Момент. Нека изчистим въпросите един по един. Дотук чухме въпросите за домашното насилие, за развода и за имотите, придобити по време на брака.

Откъде искате да започнем в тази медиация?

Жената: Аз искам да приключим въпросите за домашното насилие. Затова дойдох.

Мъжът: Аз искам да се разбера за имотите.

Медиаторът: Добре, нека тогава изясним и двата един по един.

Към жената: Вие какво точно бихте искали да се случи по въпросите, които повдигнахте за домашното насилие.

Какво точно иска всеки

Жената: „Искам да се подпише, че ще спре да пише злепоставящи имейли. И няма да ме заплашва по никакъв начин: нито с sms-и, нито с имейли, нито за детето, нито за имотите.“

Мъжът: „Не съм те заплашвал. Казах ти просто да седнем да се разберем и, че не можеш да ме спираш да виждам сина си и да правиш планове да вземеш всички имоти, защото няма как да стане.“

Медиаторът: „Добре, г-н Н. Кажете, Вие с какво можете да се ангажирате по отношение на искането да спрете тези действия, които се възприемат като заплашителни от г-жа Р.?“

Мъжът: „Много ясно, че няма да пращам повече имейли, щом седнем и се разберем като хората за имотите, за развода и за детето.“

Жената: „Не, не, ще изброим още сега какво няма да правиш повече и ще се подпишеш, тук, пред медиатора и адвокатите.“

Медиаторът: „Искате да запишем, от какви действия г-н Н. е съгласен да се въздържа занапред и това да бъде подписано, така ли е? Това ще Ви удовлетвори ли по отношение

на делото за домашно насилие?”

Жената: „Да, точно така. Ще ме удовлетвори. Той трябва да знае, че не може да продължава така.“

Медиаторът: „Какво ще се случи с делото за домашно насилие, ако г-н Н. се ангажира да прекрати действията, които Вие оценявате като уронващи престижа ви и тези, които приемате за заплахи?“

Мъжът: „Трябва да бъде прекратено. А да не забравяме, че и аз имам дело за домашно насилие срещу теб.“

Жената: „Естествено, че след като се разберем и се подпишеш, ще бъде прекратено.“

Първото съгласие

Медиаторът: „Добре, разбирам, че и за двамата е важно занапред другият да се въздържа от действията, които изброихме. И искате всеки от Вас да поеме ангажимент, като се подпише под това, което се уговорихте. Този ангажимент решава ли въпроса за домашното насилие?“

Жената: „Поне е начало.“

Мъжът: „Трябва да запишем, че ще прекратим делата за домашно насилие.“

Медиаторът към жената: „Съгласна ли сте и Вие с това?“

Жената: „Да.“

Въпросът с имотите

Адвокат на мъжа: „Стига сме си губили времето с нейните претенции. Да решим въпроса с имотите.“

Жената: „Вие престанете да се бъркате. Имотите ще се разделят като придобити по време на брака и според приноса, както е по закон.“

Адвокат на жената: „Имотите изобщо не са задължителен въпрос от делото за развод. За тях ще се води отделно дело.“

Мъжът: „Аз искам да обсъдим днес имотите. Предлагам ти да вземеш семейното жилище, да живееш в него и да нямаш претенции за другите имоти.“

Жената: „Естествено, че ще живея в семейното жилище, но ще ми прехвърлиш твоя дял

върху него. И ще ми изплатиш половината от парите, които съм вложила за ремонтите и обзавеждането на къщите и на втория апартамент.“

Мъжът: „Няма да стане. Няма да ти прехвърля дял и да ти плащам пари в брой.“

Развързката за имотите

Медиаторът: „А как ще стане? Как вие виждате разпределянето на имотите, г-н Н.?“

Мъжът: „И двамата ще прехвърлим дяловете си от семейното жилище на детето. Нямам против тя да живее в него. Другият апартамент остава за мен. Къщите са мои така или иначе.“

Жената: „А всички пари, които съм вложила в тях? Добре, знаеш, че ако водим дела, ще излязат поне 100 хиляди лева, които трябва да ми изплатиш?“

Мъжът: „Нищо няма да ти изплащам, ще си водим дела.“

Медиаторът: „А Вие всъщност оспорвате или приемате нейното финансово участие в останалите имоти?“

Мъжът: „Няма никакво финансово участие. Дала е някакви пари, но не са 100 хиляди. Най-много 10 хиляди. Мога да й дам да ползва къщата на морето за един месец през лятото.“

Медиаторът към жената: „Как е за Вас това?“

Жената: „Съгласна съм за къщата да я ползвам. Но за останалите си вложения искам да ми плати по фактурите за купените неща, а за дела ми във втория апартамент – да ми прехвърли джипа.“

Мъжът: „Съгласен съм за джипа. Фактурите ще ти ги платя наполовина. И ти също си ползвала всичко купено, а и са минали 5 години.“

Развързката за детето

Медиаторът към жената: „Какво мислите Вие за това?“

Жената: „Съгласна съм. Искам най-накрая да говорим за детето.“

Мъжът: „Детето искам да го виждам през ден.“

Жената: „За детето ще се разберем – както преди си бяхме говорили. Предлагам сега да обмислим всичко подробно и на следващата среща да уточним споразумението за развода и детето.“

Медиаторът към мъжа: „Как е за Вас това?“

Мъжът: „Съгласен съм. Стига да виждам детето през половината уикенди и през ден през седмицата.“

Медиаторът: „Добре, сега записваме и договорката за имотите, както я направихте. На следващата среща остава да обсъдим точките от споразумението за развода.“

На следващата среща идват с проект на споразумение за разпределението на времето с детето, за родителските права, мястото на живеене на детето, за издръжката и ползването на семейното жилище от майката, като собствеността върху него ще се прехвърли на детето.

Бележки на медиатора

Случаи като този с няколко дела наведнъж не са рядкост. Ключовото при тях е да се тръгне от най-наболелия въпрос, който блокира разбирателството по всички останали. В случая стопяването на леда се случва, когато двамата показаха готовност да се въздържат от нещата, които наистина вредят на другия. До този момент всеки беше възприемал другия като враг.

Обсъждането на въпроса за имотите също помогна да спадне напрежението, защото всеки получи базовата сигурност за това с какво ще разполага.

И двамата бяха добре материално осигурени, но се опасяваха, че другият ще вземе повече от имотите отколкото е „честно“.

На втората среща допълниха договорката за имотите и уточниха в какви срокове ще станат прехвърлянията и плащанията. Сами бяха разменили имейли със споразумението за развода и се бяха разбрали по повечето въпроси.

В случая адвокатите имаха само подкрепяща роля - да ги съветват, когато е нужно по време на медиацията. И двамата съпрузи бяха опитни преговарящи, и адвокатите не бяха с решаващ глас. В много други случаи на медиация и преговори, функцията на адвокатите в съветването за вземане на решение е по-активна.

В този случай, решаващо беше възобновяването на нормалното общуване и показването на знаци на добронамереност.

Важно: По отношение на домашното насилие, медиация се провежда, само когато и двете страни искат и се чувстват свободни да изразяват вижданията си и да вземат решения. И когато въпросът за домашното насилие е пряко свързан с решаването на въпросите за развод. Когато има домашно насилие, при което едната страна се страхува да изразява свободно мнението и волята си, а другата страна реално не може да се въздържа от действия на насилие, медиацията не е препоръчителна.

За да се ползвате от медиация по Вашия случай, може да Ви е полезно предварително да видите във [Въпросника за преценка](#), дали за Вашата ситуация е подходяща медиация. Както и да си отговорите на следните въпроси:

- *Какво най-много искам да постигна при разрешаването на нашия спор?*
- *Какво смятам, че другият се стреми да постигне (като изключим това да пречи)?*
- *Какво смятам, че не разбирам в съображенията на другия? Какво не разбира той в моите?*
- *С какво искам най-много да ми помогне медиаторът?*